

گل شهری پر از جاذبه‌های گردشگری که گمنام مانده است

سرزمین چهار اقلیم

مرجان قندی
روزنامه‌نگار

گلپایگان اقلیمی کهن و باستانی با وسعتی حدود ۲ هزار و ۴۲۰ کیلومترمربع همچون نگینی در غرب استان اصفهان می‌درخشد. با سفر به گلپایگان علاوه بر لذت دیدن جاذبه‌های تاریخی و گردشگری دیاری کهن می‌توانید از شلوغی کلانشهرتان فاصله بگیرید و به این منطقه خوش آب و هوا پناه ببرید. گلپایگان با آثار تاریخی و طبیعی بسیاری، از جمله مسجد جامع گلپایگان، ارگ گوگد، مناره گلپایگان، کیوترخانه، تنگ غرقاب، غار قلعه جمال، روستای کوچری و... جلوه‌ای بی‌نظیر از تاریخ و فرهنگ ایران را برای گردشگران به نمایش می‌گذارد. گلپایگان این شهر نام آشنا و پرآوازه به شهر چهار اقلیم معروف است؛ چون از شمال و غرب به کوه‌های پوشیده از برف، از شرق به بیابان، از جنوب به دشت‌ها و باغ‌ها و از شمال شرقی به دشت‌های وسیع با پوشش گیاهی گسترده منتهی می‌شود. تاریخ زندگی در این سرزمین کهن به دوران پارینه سنگی میانی و نوسنگی می‌رسد. سنگ نگاره‌هایی که در گوشه و کنار این شهرستان وجود دارد، شواهدی بر این ادعاست، چراکه کهن‌ترین سازه‌های ایرانیان مثل تیر و کمان در این سنگ نگاره‌ها به تصویر کشیده شده است. گلپایگان همچنین از قدیم به‌عنوان قطب تولید شیر و فرآورده‌های دامی کشور شناخته شده به طوری که لبنیات و البته کباب این شهر همیشه زبانزد خاص و عام است.

کوچری؛ جایی مناسب برای کمپ و پیکنیک در طبیعت گلپایگان

دشت‌های فراخ و درختان سر به آسمان کشیده، بیشه‌زارهایی سرسبز و متراکم پر از درختان سپیدار، بید و نسترن، رودخانه‌های خروشان و... باعث به‌وجود آمدن اکوسیستم بی‌همتایی در گلپایگان شده است. رودخانه زیبای اناریار در ۸ کیلومتری جنوب غربی گلپایگان، سرچشمه حیات و سرزندگی در منطقه کوچری است. منطقه‌ای با طبیعتی چشم‌نواز که به دلیل داشتن هوایی پاک و مطبوع به مرکز تفریحی-توریستی تبدیل شده است و در تمام فصول سال گردشگران زیادی را به آنجا می‌کشاند. این منطقه بهترین موقعیت برای برپایی کمپ و گذراندن یک روز خوب در طبیعت گلپایگان است. فقط یادتان باشد که وسایل و ملزومات کمپ یا پیک نیک‌تان مثل خوراکی و آب آشامیدنی را همراه خودتان ببرید چون برخلاف توریستی بودن منطقه که باید امکانات رفاهی به راحتی در اختیار گردشگران قرار گیرد، به سختی می‌توانید به فروشگاه مواد غذایی دسترسی پیدا کنید.

شاهکار معماری صفویان در بازار ۴۰۰ ساله گلپایگان

گلپایگان دیدنی‌های بسیاری دارد اما شاید مهمترین جایی که اغلب مسافران به آنجا می‌روند بازار سنتی این شهر باشد. این اثر ۴۰۰ ساله که معماری آن در دوره صفویان بازسازی شده، زمانی نبض حیات و امور بازرگانی این شهر بود. مرکزی پویا که حس همبستگی و اتحاد، انسجام و همکاری را بین مردم رواج می‌داد. اهمیت این بازار همیشه به لحاظ سبک معماری آن مورد توجه بوده؛ مثل استفاده از نور طبیعی که از طاق‌های آجری به درون فضای بازار تابیده می‌شود. این بازار که در سال ۱۳۸۴ در لیست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است، از یک طرف به مناره گلپایگان و از طرف دیگر به مسجد جامع راه دارد. بنابراین گردشگران بعد از گشت‌وگذار در بازار، می‌توانند از این دو اثر تاریخی هم دیدن کنند.

ارگ گوگد، اقامتگاهی برای مسافران از قدیم تا حال

در این شهر بناهایی وجود دارد که به رغم قدمت زیادشان هنوز پابرجاست. قلعه‌های خشتی چند هزار ساله و دژهای کهن گلپایگان که با هر هجومی در تاریخ تخریب و دوباره در دوره آرامش و سکون بازسازی شده‌اند از این جمله‌اند. ارگ تاریخی گوگد یکی از این قلعه‌های خشتی و دیدنی گلپایگان است که از دیرباز سایه‌سار مسافران بوده است. برج و بارویی عظیم در گوشه‌ای از صحرا برای پذیرش کاروان‌های خسته که به شوق رسیدن به قلعه راه زیادی را طی می‌کردند تا در امنیت و آسایش این بنا غبار خستگی مسیری سخت را از تن به در کنند. البته به گفته قدیمی‌های گلپایگان ارگ تاریخی گوگد صرفاً یک کاروانسرا برای رفع خستگی و استراحت زائران، مسافران، تجار و... نبود بلکه محلی بود برای تبادل اطلاعات و اخبار، تا بتوانند بهترین مسیر را برای ادامه سفر انتخاب کنند. ارگ گوگد که حدود چهار قرن پیش ساخته شده، در زمان صلح و آرامش به‌عنوان کاروانسرا و در زمان جنگ، به‌عنوان دژ نظامی مورد استفاده قرار می‌گرفت. این بنا با مساحتی حدود ۵۰۰۰ مترمربع چهار برج در ۴ رأس خود دارد. این کاروانسرا در بعضی از قسمت‌ها از دو طبقه تشکیل شده است که براساس تاریخ نوشته شده درباره این مکان بزرگان و پادشاهان و افراد نامی در طبقات بالا و مقامات پایین‌تر در طبقات پایین ساکن می‌شدند. ارگ تاریخی گوگد به شکل مربع ساخته شده و دیوارهای سرخ رنگ آن ۱۲ متر ارتفاع دارد. یکی از جلوه‌های دیدنی این بنا حیاط

«میل گلپایگان» راهنمای مسافران جاده ابریشم

درست در کنار بازار مناره‌ای بلند از جنس آجر سر برافراشته که قدمتی حدود ۱۰۰۰ سال دارد. مناره گلپایگان که به فانوس صحرایی جهان هم شناخته شده، راهنمای کاروان‌های جاده ابریشم بوده است. این مناره ۱۸ متری شهر گلپایگان که به آن «میل گلپایگان» هم گفته می‌شود، زمانی از بلندترین مناره‌های ایران بوده و در اصل به‌منظور هدایت کاروان‌ها در شهر ساخته شده بود. به این ترتیب که در بالای آن آتشی روشن می‌شد تا مسافران بتوانند در شب راه خودشان را پیدا کنند و با امنیت بیشتری سفر کنند.

خنک‌ترین شهرها برای سفرهای تابستانی

تابستان وقت سفر است. اولویت اغلب مسافران در این فصل، سفر به شهرهایی است که آب و هوایی خنک داشته باشند تا گرمی هوا مانعی برای گشت و گذارشان در زمان سفر نشود. شهرهایی مثل لرستان، کردستان، کرمانشاه، آذربایجان غربی و شرقی، اردبیل، چهارمحال و بختیاری، ارتفاعات گیلان و مازندران، زنجان و همدان که البته بجز آب و هوایی خنک، جاذبه‌های گردشگری فراوانی نیز دارند، هر سال مقصد بسیاری از گردشگران در روزهای تابستان هستند.

دریاچه گهر لرستان

اولسینگاه ماسال

